

2. Малярець Л.М. Управління процесом росту власного капіталу підприємств: моногр. / Л.М. Малярець, Н.М. Пономаренко. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2011. – 132 с.
3. Лайко П.А. Стратегія і тактика управління капіталом підприємств: моногр. / П.А.Лайко, А.Г. Борщ, О.Г. Борщ. – К.: ННЦ, 2010. – 254 с.
4. Бланк І.А. Фінансовий менеджмент / І.А. Бланк. – К.: Ніка – Центр, 2008.
5. Філіна Г.І. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навч. посібн. / Г.І. Філіна. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 320 с.

Балла Інна

к.е.н., доцент

Сірканець Наталія

магістр

Подільський державний аграрно-технічний університет
м. Кам'янець-Подільський, Україна

ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ

Оплата праці - це заробіток, розрахований, як правило, в грошовому вираженні, який за трудовими договорами власник чи уповноважений ним орган виплачує за виконану роботу чи надані послуги.

Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про виплати (у грошовій і не грошовій формах) за роботи, виконані працівниками, та її розкриття фінансовій звітності визначає П(С)БО 26 «Виплати працівникам» [1].

Для ефективного функціонування підприємства та правильності ведення обліку необхідно введення системи контролю.

Об'єктом нашого дослідження являється контроль операцій з оплати праці.

Теоретичні та практичні питання внутрішнього контролю розрахунків з оплати праці досліджували такі науковці, як: М.Т. Білуха, Ф.Ф. Бутинець, Л.В. Гончар, Г.М. Давидов, В.Я. Савченко, І.М. Ткачук, Б.Ф. Усач, Л.П. Шевчук та ін.

Контроль операцій з нарахування та виплати заробітної плати розпочинають перевіркою виконання встановлених вимог щодо обов'язкового проведення інвентаризації розрахунків в порядку планових платежів і розрахунків з депонентами. Наступним кроком є вивчення порядку складання документів щодо виробітку й відпрацьованого часу та подальшого нарахування та виплати зарплати. Отримання такої інформації надає змогу перевіряючим сформуванню уявлення щодо ефективності використання фонду оплати праці підприємства та можливості фактів порушень [2].

У системі контролю розрахунків з оплати праці можна виділити два види

контролю: зовнішній контроль та внутрішній контроль.

Зупинимось на методиці здійснення внутрішнього контролю щодо оплати праці. Її можна поділити на певні стадії [3, с. 315]:

Організаційна стадія:

- окреслення повноважень суб'єктів контролю;
- визначення об'єктів контролю (трудові ресурси та ефективність їх використання, виплати працівникам та відповідні податки і збори, що утримуються та нараховуються на них, трудова дисципліна, первинні документи та система обліку);
- джерела інформації (нормативні акти, первинні документи, облікові реєстри, бухгалтерська звітність);
- окреслення кола завдань внутрішньогосподарського контролю; вибір методів (арифметична, формальна, нормативно-правова, логічна зустрічна та взаємна перевірка, інвентаризація кредиторської заборгованості в частині зобов'язань з оплати праці);

Методична стадія:

- інвентаризація розрахунків з працівниками щодо виплат;
- вивчення первинних і розпорядчих документів, що підтверджують виплати працівникам;
- перевірка правильності облікового відображення операцій з виплат персоналу на рахунках бухгалтерського обліку, в реєстрах обліку та бухгалтерській звітності;

3. Результативна стадія:

- проводиться аналіз і оцінка виявлених відхилень та їх вплив на господарську діяльність, розробити заходи щодо усунення виявлених помилок та уникнення їх в майбутньому;

4. На останньому етапі необхідно здійснити контроль за результатами прийнятих рішень на результативній стадії.

Основна мета внутрішньогосподарського контролю оплати праці – перевірка дотримання нормативно- правових актів при нарахуванні заробітної плати, утримання із неї, правильність ведення бухгалтерського обліку з заробітної плати та оцінка ефективності діяльності робітників підприємства [4].

Під час контролю за операціями з оплати праці потрібно, насамперед, детального вивчити внутрішні розпорядницькі документи, що регулюють дане питання. Це стосується перевірки наявності та дотримання умов Колективного договору, Положення про оплату праці, Положення про преміювання та іншої документації.

Важливим аспектом подальшого дослідження під час внутрішнього контролю є аналіз організації робочих місць, дотримання умов оплати праці, перевірка первинних документів та вивчення реєстрів аналітичного і синтетичного обліку оплати праці, а також виконується перевірка правильності відображення нарахованих і утриманих сум оплати праці в кореспонденції з іншими рахунками.

Одним із шляхів удосконалення системи внутрішньогосподарського контролю може сприяти перерозподіл обов'язків працівників, що займаються

нарахуванням заробітної плати. Якщо ж штат робітників, які займаються підрахунком заробітної плати на підприємстві не дозволяє здійснити такий перерозподіл обов'язків, то у цьому разі доцільно підвищити контрольні дії за кожним з даних етапів. Це можуть бути вибіркові перевірки операцій з будь якого циклу [4].

Ефективна організація внутрішнього контролю є одним із заходів, які спрямовані на вдосконалення управління підприємством. Така організація забезпечить високий рівень виконання його завдань та чіткий порядок у його веденні.

Застосування внутрішнього контролю за розрахунками з оплати праці дозволить персоналу підприємства ефективно виконувати свої посадові обов'язки, запобігатиме фальсифікаціям та помилкам, сприятиме достовірності обліку заробітної плати.

Список використаних джерел

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам». – [Електронний ресурс] / затв. наказом МФУ від 28.10.2003 р. № 601 (у редакції станом на 21.05.2013 р.). – Режим доступу: <http://dtkt.com.ua/show/2bid110118.html>.
2. Організація контролю розрахунків з оплати праці: Навчальні матеріали онлайн. – [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://pidruchniki.com/1211102261826/ekonomika/organizatsiya_kontrolyu_rozrahunkiv_oplati_pratsi.
3. Родим'юк О.В. Методика контролю розрахунків з оплати праці в бюджетних установах / О.В. Родим'юк // Молодіжний науковий вісник УАБС НБУ. Серія: Економічні науки. – 2013. – № 5. – С.310-318.
4. Гончар Л.В. Організація внутрішньогосподарського контролю операцій з оплати праці та шляхи його удосконалення / Л.В. Гончар, А.Є. Рубан // Вісник ЖДТУ. Серія: Економічні науки. – 2010. – № 3 (53). – С. 59-61.

